

se je v sredini tistih peščica ljudi repenčil; stal je samo na prstih in se zibal; da bi mu ne bil dolg čas, smo videli tudi njegovo kuharico zraven, kjer večina so bile tako le ženske. „Cigani“ so odšli in oblaki so že blizo in vedli smo, da bo dež in šli smo vsak na svoj dom. Samo za Topolovca ne vemo, če se je dolgo mudil ali ne; morebiti se je zamudil in lahko je to krivo, da se je na Gori zid podrl; morebiti pa je doma jokal za to, kjer ni dr. Ploja videl in najhitreje jokal nad zidom. Tedaj so morebiti solze zid porušile. Sedaj pa zapojmo vsi skupaj: „Slovenec sem“ . . .

## Pozor vinogradniki in sadjereji!

Iz vseh krajev dežele prihajajo grozna poročila o nakratnem in hudem nastopanju glivičnih boleznih na sadju in trsu. In v resnici nastopa že „peronospora viticula“ na trtah in „fusicladium dendritum“ na sadju v veliki množini. Nekaj dni sem pa se jim je pridružil še „oidium Tuckeri“ (echter Mehltau). Te grozovite bolezni se tako hitro razširjajo, da je v nekaterih krajih že danes polovica plodov uničena. In dosedanje moko vreme je razširjenje teh bolezni pospeševalo ter je tudi boj proti boleznim oteževalo. Marsikateri posestnik se pa tudi v prejšnjih letih, ki so bila suha, za te bolezni ni brigal in ni tega storil, kar so mu strokovnjaki priporočali. Zato naj se vsi v zadnji uri brigajo, da rešijo kolikor mogoče vina in sadja!

Škropite trsje z bakreno-apneno tekočino, škropite, kakor smo to že tisočkrat priporočali! Nadalje žveplajte v suhem vremenu trte z žveplanim praškom! Storitve vse to večkrat in temeljito! Zlasti v bogatih, krepkih goricah žveplajte pridno, kjer tam se „oidium“ najraje razširja.

Tudi sadno drevje je treba še enkrat škropiti, da se doseže lepo, brezmadežno sadje.

Gotovo je, da ima kmet zdaj mnogo dela na polju. Gotovo je tudi, da brani dež žveplanju in škropljenju. Ali kdor izvršuje pridno svojo dolžnost kot vinogradnik in sadjorejec, ta bode vsako uro lepega vremena porabil, da prepreči uničenje vse žetve. Na delo!  
Grössbauer.

## Novice.

**Za stariše!** Graški „Tierschutzverein“ piše: „Vi stariši, ki imate resno nalogo, da vzgojete vaše otroke tako, da bodo enkrat koristili človeštvu, držite strogo nato, da vaši otroci nikdar živali ne mučijo. Učite deco vsak dan, da moramo biti ljudje na tem svetu pravični proti nemi živali, ki se ne more braniti proti nobeni krivici. Spominjajte otroke na to, da je grdo in surovo, ako se žival trpinči. Spominjajte deco, da imajo živali tudi čutila, podobna onim človeka. Opozarjajte jih na to, koliko koristi imamo od živali. Kaj naj bi počeli brez konja, ki se žrtvuje v službi za človeka! Kako bi nam primanjkovala krava, ki nam daje mleko in maslo, ali ovca, ki nam daje voljno za obleko! Ali nimamo dovolj vzroka, da smo hvaležni proti tej živali? V resnici, pokazati ji moremo svojo hvaležnost, to pa na ta način, da smo vedno dobri in usmiljeni nasproti živali. Ako bodete vi stariši otroke tega usmiljenja učili, plačali vam bodoje z bogato ljubeznijo. Naredili bodete iz svojega otroka prijatelja človeštva, ki ima tudi dobro srce za svojega bližnjega! Kajti: srce, ki varuje žival, ne bode ljudi od sebe pahnilo . . .

**Od kje prihaja denar?** „Grazer Tagblatt“ je te dni enkrat poročal: Kakor se iz Ljubljane čuje, podala se je deputacija tamošnjega občinskega sveta h Grunwaldski slavnosti v Lvov. Na spomeniku poljskega kralja Vladislava bode položila srebrni venec. Kdo plačuje troške takih potovanj, je razvidno iz sledečega poročila iz Ljubljane: Tukajšnjemu vseslovenskemu društvu poslalo se je v zadnjem času večje svote denarja iz Rusije. S tem denarjem se je mnogo izletnikov v Srbijo plačalo. Kako bi se zamogli drugače takega potovanja ljudje udeležiti, ki se bojijo dela in živijo vedno na troške drugih.

Podpora morala je biti zelo izdatna, kajti mnogo teh oseb je dobilo zneske do 200 kron v ta namen izplačane . . . Mi nimamo temu poročilu ničesar pristaviti.

**Kako se meče pesek v oči.** „Gr. T.“ se poroča iz Ljubljane: Ljubljanska mestna hranilnica ima prav čudne navade, da si pridobiva vložnike. V svojih naznanilih v raznih slovenskih listih označi obrestno mero za vloge enkrat z 4 1/4%, drugič zopet z 4 1/2%. Mnogo vložnikov grozi zdaj tej prvaški hranilnici s tožbo, kjer se ta vkljub naznanilom v časopisju brani, da bi plačevala višjo obrestno mero nego 4 1/4%. V tukajšnjih krogih so zelo radovedni na izid tega procesa. Vse se pa čudi, da trpi vladni komisar tako postopanje denarnega zavoda, ki mora vendar javne račune dajati. — Ja, ja, na ta način mečejo prvaški denarni zavodi vernim ljudem pesek v oči . . .

**„Naša straža“.** Pod tem imenom so urednici slovenski klerikalci neko novo „obrambeno“ društvo. In ves aparat politikujoče duhovščine že kriči in „deluje“ in agitira in hujska za to društvo. Dosljej je bila Ciril-Methodova družba edino slovensko „obrambeno“ društvo. Ustanovili so jo narodni zagriženci posvetnega in duhovniškega stanu in pravilo so leta sem, da hočejo s to družbo „slovenstvo rešiti“. Kdor ni bil pri tej družbi, tega so prvaški hujskači proglasili za „nemčurja“ in „brezverca“. No, stvar se je pa nakrat spremenila. V Ciril-Methodovi družbi so dobili namreč slovenski liberalci glavno besedo. In zato so jo klerikalci zapustili ter so pričeli ustanovljati novo društvo pod imenom „Slovenska straža“ . . . Kaj hoče ta družba? Pravi, da hoče „meje varovati“. Ti ljudje torej, kateri pustijo slovensko ljudstvo od lakote umirati, ti hočejo nakrat Slovincem na „meji“ pomagati. Kako pomagati? Pošiljali jim bodoje korumpirane klerikalne liste, kupovali bodoje posestva, da spravijo čimveč posestnikov v gospodarsko odvisnost od farovžev, — in nabirali bodoje denar v te namene zopet med vernim, vboгим slovenskim ljudstvom. To revno ljudstvo, ki se s svojimi skromnimi močmi komaj na površju drži, ki gnoji s krvavim znojem domačo grudo, ki plačuje težko cesarske davke, občinske, okrajne in deželne določke, ki mora pri štolninah za 500% več plačevati, kakor določa to postava, — to ljudstvo hočeje brezvestni voditelji „Slovenske straže“ iz novega strižiti in odirati, da zamorejo svoje politične cilje doseči . . . Takšna je prvaška „ljubezen“ do ljudstva. Zakaj si bogati Slovenci kupujejo hiše v nemških mestih? Naj grejo oni „na mejo“, ako je ta res v nevarnosti! Ljudstvo pa ima za-se premalo denarja; zato ne more podpirati politične eksperimente prvaških hujskačev!

## Iz Spodnje-Stajerskega.

**Slovenski učitelji** po spodnjem Štajerskem gotovo nimajo prav nobenega vzroka, da bi se potegovali za prvaške vzore. Kajti prvaška politika je ravno učiteljstvu v gospodarskem oziru vedno škodovala. Vendar pa hočeje zdaj slovenski učitelji naravnost konkurirati s politikujočo duhovščino. In kakor zlorabljajo hujskajoči kaplani vero v svoje politične namene, tako storijo to slovenski učitelji s šolo in njenimi uredbami. „Le slovensko“, „edino slovensko“, „vse samo slovensko“, to so besede, ki se jih danes od teh učiteljev čuje. Ravno čujemo, da so sklenili učitelji v okrajih Gornigrad in Vransko, da se bode pri učiteljskih konferencah odslej izključno slovensko govorilo. S takimi malenkostnimi hujskarijami hočeje prvaški učitelji menda svoje slabe učne uspehe prikriti. Šikanirati in zatirati pa hočeje tudi svoje nemške tovariše. S slepim svojim sovraštvom proti nemščini kažejo ti slovenski učitelji pač le svojo neolikanost in neizobraženost. Slovenskemu ljudstvu se s tem gotovo ne bodoje prikupili. Kajti to slovensko ljudstvo zna ceniti veliki pomen znanja nemškega jezika.

**Zaradi dogodkov na Ptujski gori** se narodnjaško časopisje zdaj grozovito baha, češ da je posestnik Repa propadel, medtem ko je nasilna klika narodovcev „zmagala“ . . . Nam pa se zdi, da je ta zmaga prav čudna in klaverna! V prvi vrsti ni res, da je že vse končano. Nasprotno, oblast bode imela še mno-

go z znarodnjaškimi lumparijami na Ptujski gori opraviti. Mi imamo gotove vzroke, da danes javnosti vsega še ne povemo, kjer se počemo pečati s stvarmi, katere so še v preiskavi. Ali prišel bode prav kmalu čas, ko se javno pomenimo! Danes pa že lahko rečemo, da se sploh ne grè v prvi vrsti za Jurčeka Topolovec. Mož je sicer po milosti pijanih šolmaštrov „rihtar“, ali zaradi njegove vboje glavice se res ne bodemo vznemirjali. Ako so občani tako neumni, da se pustijo od takih duševnih revežev komandirati, potem jim ni pomagati. Jurčeka samega se sploh ne more na odgovornost klicati, kajti olajševalna okolnost je že, da ne ve kaj dela. Pomagala sta pa Topolovcu tudi dva orožnika (Planinc in Božič) in ta dva sta že iz Ptujске gore prestavljena. Poleg tega se vrši proti njima preiskava, o katere izidu bodemo še poročali. Nadalje smo označili Gojkovičovo sleparsko in odušsko postopanje, in mož nas ne toži, mož hodi umazan okoli! Tudi Klemenčič nas ne toži, čeprav smo mu resnico precej debelo povedali. O starem Topolovcu vemo tudi prav lepe povesti o „dobroti“ in jih bodemo svoj čas povedali, da izpoznajo kmetje „narodno srce“ teh ljudi. Oj mi vemo veliko! Sicer pa do danes še ni občinski odbor na naše očitke odgovoril, čeprav se grè tukaj za krvavi kmetijski denar! Vun z odgovorom! . . . In zdaj vprašamo, kdo je zmagal? Naši našprotniki hodijo umazani okoli! Zato pa le počakajmo še malo časa, — kdor se nazadnje smeji, ta se tudi najboljše smeji!

**Za maše.** Tam pri Sv. Marjeti na Spod. Štajerskem — tako piše „Sl. N.“ — je bil pred leti za kaplana France Lovrenko, ki je zdaj za kaplana v Veliki Nedelji. To je bogaboječ človek, ki silno skrbi za izveličanje duš, ki trpe neskončne muke tam v tistem kraju, ki se imenuje vice. Ker so pa maše, kakor uči katoliška vera, najizdatnejše sredstvo, s katerim je mogoče pomagati nesrečnim dušam v vicah, zato si je kaplan Lovrenko vzel za cilj svojega življenja, da z neprestanim maševanjem reši čimveč duš iz vic. In zato je nekega dne pri spovedi naložil neki kmetici za pokoro, da plača 300 K za maše. Pobožna žena je to seveda tudi storila, ker je bila mnenja, da ji sicer ne bodo odpušteni njeni grehi. Kaplanu Lovrenku pa teh 300 K še ni bilo dovolj, hotel je imeti še več denarja za maše in za rešitev duš. Kmalu si je znal pridobiti hranilno knjižico, na katero je imela kmetica naloženo v hranilnici v Ptuj 600 K. Vendar mu je pa žena izročila knjižico samo pod pogojem, da sme kaplan porabiti za svete maše samo obresti, knjižico z glavnico bi ji pa moral vrniti, kadar bi ona to zahtevala. Kaplanu pa so se zdele samo obresti premajhne za maše, zato je dvignil iz hranilnice vseh 600 K. Kmetica mu je potem še večkrat prinesla v manjših in večjih zneskih skupaj 400 K z naročilom, da naj kaplan naloži ta denar na knjižico, obresti od tega denarja pa naj porabi za sv. maše v izveličanje duš. Kaplan pa tega denarja ni vložil v hranilnico, kakor mu je žena naročila, marveč je kar ves denar porabil za maše, da tako reši čimveč duš iz vic. Stvar bi bila morda čisto v redu, če bi ne bili kaplana prestavili. Ko je pa kmetica slišala, da je kaplan prestavljen daleč v drugo faro, tedaj je pa že začela premišljevati, kako bi dobila od kaplana svojo hranilno knjižico, na kateri je bilo po njenem mnenju naloženih 1000 K. Šla je torej h kaplanu ter ga prosila, naj ji vrne knjižico. Kaplan Lovrenko je ženi naročil, naj pride določene dne k nje-govi maši; po maši ji bo izročil knjižico. Žena je res prišla določene dne v cerkev, toda kaplanove maše ni bilo, ker jo je bil kaplan že prejšnji dan popihal od Sv. Marjete. Kmetico je začelo pošteno skrbeti za svoj denar. Pisala je kaplanu v Veliko Nedeljo, naj ji vendar vrne njeno knjižico. Kaplan ji pa njeno pismo niti odgovoril ni. Pisarila mu je več let, toda brez uspeha. Slednjič mu je zagrozila, da ga bo tožila. Zdalj šele je Lovrenko odpisal kmetici. V pismu pa ni nič omenil, kako je z njenim denarjem, pisal je le, da je tisti človek največji nevernik, ki ji je svetoval naj ga toži. Kmetici ni preostajalo drugega kakor tožba. In tako se je vršila te dni pred okrajnim sodiščem v Ormožu civilna pravda, v kateri je zahtevala žena